

IMPACTUL PRODUSULUI BIOR, UTILIZAT INTR-UN STUDIU DE IMPLEMENTARE ASUPRA SĂNĂTĂȚII ȘI POTENTIALULUI REPRODUCTIV LA IEPUROAICE

¹Macari Vasile, ¹Matencu Dumitru, ²Rudic Valeriu, ²Gudumac Valentin, ¹Rotaru Ana, ¹Putin Victor, ¹Didoruc Serghei, ¹Grosu Andrian

¹Universitatea Agrară de Stat din Moldova

²IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

Email: macvasile@mail.ru

La ora actuală, tot mai mulți oameni solicită produse de origine animală calitative, inofensive, și în special cu proprietăți dietetice și gustative deosebite. Aici, specificăm că carnea de iepure se încadrează într-un tot în această categorie de produse alimentare. Acest lucru, cât și capacitățile formidabile ale acestei specii de animale: viteza de creștere, reproducerea, condițiile accesibile de cazare și exploatare, furajare ș.a. au impulsionat dezvoltarea vertiginoasă a cuniculturii. Publicațiile, cu referință la problema în cauză, relevă că în condițiile intensive de creșterea a animalelor, în special ale iepurilor intervin mulți factori care pot influența negativ sănătatea, bunăstarea și performanțele productive și reproductive (Макарь В. и др., 2018). În cazul remediilor medicamentoase folosite pentru contracararea acestor fenomene actualmente prioritate se oferă celor de origine naturală și în special vegetală (Rudic V., 2007; Macari V. ș.a., 2017).

Scopul cercetării constă în elucidarea impactului remediei BioR, utilizat într-un studiu de implementare asupra sănătății și în special asupra potențialului reproductiv la iepuroaice. Experimentul s-a realizat pe 2 loturi, a câte 30 iepuroaice pe durata ciclului reproductiv. La lotul experimental s-a administrat BioR în doză de 1,5 ml/cap, iar celor din lotul martor – 1,0 ml ser fiziologic. Iepuroaicele, cât și progeniturile lor au fost

monitorizate permanent, pe parcursul cercetării s-au determinat temperatura corporală, numărul mișcărilor respiratorii pe minut și frecvența cardiacă la câte 7 iepuroaice din ambele loturi. Pentru investigații de laborator la debutul studiului s-a recoltat sânge de la 5 animale, aleatoriu și a doua oară de la câte 5 animale din fiecare lot la finele lui, la a 45 zi de lactație. Progeniturile iepuroaicelor au fost cântărite în grup (la fiecare iepuroaică): la 1 zi de naștere, și ulterior la a 10, 21, 30 zile de la naștere. De specificat că, a 5 cântărire a iepurașilor s-a realizat - **individual**, la finele studiului, la a 45 zi de la naștere.

Remediul BioR pe parcursul experimentului de 80 zile n-a provocat reacții adverse s-au alte abateri în sănătatea iepuroaicelor, precum și a descendenților acestora. Mai mult ca atât, BioR a dezvăluit însușiri adaptative reflectate și în temperatura corporală mai inferioară cu 0,06-0,18°C în raport cu martorul pe dura studiului, tendințe pozitive fiind semnalate și în cazul valorilor frecvenței respirației și contracțiilor cardiace. În plus, menționăm că produsul testat, n-a indus schimbări esențiale în parametrii hematologici, fapt ce atestă inofensivitatea BioR. Aici, s-a stabilit că BioR a indus o tendință de creștere a eritrocitelor și hemoglobinei cu 4,7% și cu 9,6% respectiv, în raport cu lotul martor. La aceeași etapă, la a 45-a zi de lactație numărul leucocitelor la iepuroaicele tratate cu BioR este cu 7,3% mai mare față de martor, fenomen ce explică rezistența nespecifică. Cercetările efectuate au stabilit o tendință de creștere în sânge: a eozinofilelor de 1,7 ori, a granulocitelor cu 11,4% și o diminuare a monocitelor cu 31,3% la lotul experimental, față de lotul martor.

În studiul științific de implementare a produselor medicamentoase în producere un interes aparte prezintă impactul acestora asupra parametrilor productivi, după caz reproductivi la animale. Studiile au arătat că prolificitatea iepuroaicelor tratate cu remediul BioR a crescut cu 8,9%, precum și numărul iepurilor vii la naștere în lotul experimental a fost mai mare decât în lotul de referință. Medicația cu BioR conduce la o tendință de amplificare a masei corporale a unui pui la naștere, reflectate în masa

cuibului de iepuri la naștere, ca și în indicii productivi ai tineretului cunicul pe parcursul perioadei de alăptare. Un indicator fidel al sănătății iepuroaicelor, cât și al progeniturilor acestora este capacitatea de alăptare a iepuroaicelor, care se determină la a 21-a zi de lactație. Parametrul cercetat la iepuroaice tratate cu BioR a fost de 3353,3 g, valoare mai mare cu 39,0%, față de control. Pe parcursul desfășurării experimentului pe iepuroaice și descendenții lor, cea mai mare pondere revine perioadei de înțărcare, care s-a petrecut la vârsta de 45 zile. Aici, numărul de iepuri în medie la o iepuroaică tratată cu BioR a fost de 9,2 cap, valoare mai mare cu 1,2 cap, față de control, iar masa medie a un-i iepure este de 867,5 g, care este mai mare cu 170,5 g, sau cu 24,5% în comparație cu martorul ($p < 0,05$). În paralel, sporul zilnic al unui iepure pe perioada de 45 de zile la progeniturile iepuroaicelor tratate cu remediu BioR a constituit în medie 17,87 g, ce este mai mare cu 3,68 g, ce reprezintă 25,9% în raport cu valorile lotului martor.

Astfel, rezultatele de evaluare a modificărilor parametrilor reproducitivi la iepuroaicele tratate cu BioR, cât și a parametrilor productivi la descendenții acestora pe perioada de 45 de zile de creștere demonstrează că, remediu testat se implică activ în fortificarea parametrilor investigați.